

INFOLAARI

Harjavallan kaupungin tiedotuslehti 1/2008

PÄÄKIRJOITUS

MUUTOKSEN TUULET PUHALTAVAT - ANTAANKO TUULEN VIEDÄ VAI OHJATAANKO ITSE...

Minulta pyydettiin Infolaariin pääkirjoitusta. Kun kirjoittaja kirjoittaa julkaisuun pääkirjoituksen, hänestä tulee pääkirjoittaja. Mitä se kaupungin tiedotuslehdessä sitten tarkoittaa, se pääkirjoitus. Kai se samaa on kuin muis-sakin lehdissä, pitäisi kirjoittaa ajankohtaisista asioista ja ottaa aiheisiin selvästi kantaa. Voiko tiedotuslehdessä ottaa henkilökohtaista kantaa ja onko se yleensä tarkoituksenmukaistakaan.

Lehtitietojen mukaan kaupunki on uudistanut strategiaansa. Iskulauseita on sorvattu. Kiinnostusta on herättänyt, onko tavoitelause ”Harjavalta aallonharjalla” vai ”Harjavalta aallonharjalle” parempi. Molemmat kirjoittajan kannalta hyviä, Harjalle päästään kovalla työllä, mutta kovaa työtä vaatii myös aallon harjalla pysyminen. Ei voi jäädä vaahtopäihin lepäämään.

Lähes neljäkymmentä vuotta sitten silloisen lääninhallituksen kuntauudistustoimikunta ehdotti kuntaliitoksia. Ehdotuksen mukaan mm. Nakkilan kunta liitettiin Ulvilan kuntaan ja Kiukaisten kunta Euran kuntaan. 1970-luvulla tapahtuivat tähän astiset maan suurimmat koulutuspoliittiset sekä terveydenhoitoa koskevat uudistukset. Peruskoulu-uudistus, toisen asteen koulun uudistukset ja terveyskeskusjärjestelmä. Kuntauudistustoimikunnan ehdotukset antoivat vauhtia myös Harjavaltaan ja naapurikuntiin. Mutta ei suinkaan kuntaliitoksiin vaan toimenpiteisiin, joilla liitokset voitaisiin estää. Syntyi kolmen kunnan, Harjavallan, Kiukaisten ja Nakkilan terveyskeskuskuntainliitto, joka on yli kolmekymmentä vuotta täyttänyt hyvin tehtävänsä.

Kuntaliitoksista ei sitten moneen vuoteen paljon puhuttu. Lääninuudistus tuli ja meni, eikä sekään järkevästi mennyt. Mielenkiintoista olisi tietää, tuliko siitä tavoiteltuja kustannussäästöjä.

Viime vuoden aikana kunnat ovat joutuneet ottamaan kantaa kuntaliitoksiin ja kuntien yhteistoimintaan. Monenlainen tekniikan kehittyminen on antanut mahdollisuuksia suurempien yksiköiden luomiseen. Kun tämä tekniikka on lisäksi kovin kallista, ei muuta mahdollisuutta ole kuin toiminnan tehostaminen. Lääketieteellisen hoidon kehitys on antanut aivan uusia hoitomahdollisuuksia, joiden toteuttamiseen tarvitaan suurempia kokonaisuuksia.

Tässä välissä on todettava, että jotakin kummallista valtaa Harjavallassa näyttää olevan, kun viime tiedot

kertovat, että Harjavallan mahtiasema Keski-Satakunnan terveydenhuollon kuntayhtymässä saa aikaan Pyhäjärvisseudun neljän kunnan kuntaliitoksen. Kiukainen liittyy jo ensi vuonna Euran kuntaan, niin kuin kuntauudistus-toimikunta kymmeniä vuosia sitten esitti. Kuntayhtymän muodostavat sitten Harjavalta, Kokemäki ja Nakkila. Uskon, että tälläkin pohjalla terveydenhoito kyetään järjestämään.

Kun naapurikuntien mielestä Harjavalta on todella valtakunta, tulisi Harjavallan palvelujen myös koko ajan kehittyä. Jopa niin, että kateus entistä voimakkaammin viriäisi ja saisi asukkaita muuttamaan kaupunkiimme. Harjavalta on sijainniltaan keskisen Satakunnan parhaita. Meillä jopa junat pysähtyvät. Ja pikavuorot kiertävät linja-autoaseman kautta. Meillä on Hiittenharju, loistavat maastolliset ulkoilumahdollisuudet, on jäähalli, Honkalan urheilukentät, palveleva kirjastolaitos, erilaisia kouluja, kun niihin vain riittäisi oppilaita, ja melkoisen aktiivista väkeä.

Viime vuosina terveystoimi järjestämässään valtimoprojektissa, mikä on ollut erinomainen projekti, on todennut mm. ihmisten liikkumattomuuden ja ehkä siitäkin aiheutuneita terveyshaittoja. Yhteiskunnan tehtävänä onkin, niin kuin terveydenhuolto-nimikin sanoo, yrittää hoitaa ihmisen terveyttä eikä pelkästään sairautta. Ja keinot ovat liikuntapaikkojen luomisessa.

Infolaarin kirjoittaja kirjoitti viime julkaisussa ”uimahalli on liian pieni ja hyppyrimäki liian suuri ja pinaattilettuja liian harvoin”. En minä niitä pinaattilettuja niin kaipaa, enkä näillä sääoloilla hyppyrimäkeäkään, mutta sitä uimahalli-monitoimitaloa kyllä. Viime tiedot ovat ilokseni kertoneet, että rakennushanke on nytkähtänyt eteenpäin ainakin ihmisten mielissä. Toivottavasti uimahalli-monitoimitalo-hanke toteutuu harjavaltaalaisten ja muidenkin iloksi ja terveydeksi. Satakunnan Kansan toimittajan vastustuksesta huolimatta.

TAPIO AALTO

Opetusneuvos, eläkerehtori

Tunnetko kotikaupunkisi?

Onko tämä seinä:
Ap teekista,
Arto teekista,
Disko teekistä????

Oikea vastaus löytyy sivulta 24

HARJAVALTA TYÖLLÄ AALLON HARJALLE

Harjavallan kaupunkistrategian laadinta käynnistyi alkusyksystä 2007 ulkopuolisen konsultin kilpailutamisella. Lokakuussa kaupunginhallitus valitsi konsultiksi Yritystaito Oy:n ja asetti työtä varten keskeisistä luottamushenkilöistä, kaupungin johtoryhmästä, terveydenhuollon ky:n ja henkilöstön edustajasta koostuvan 17-jäsenisen strategiaryhmän. Strategiaryhmä kokoontui marras-tammikuussa viisi kertaa. Lisäksi järjestettiin valtuustolle kaksi iltaseminaaria. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Harjavallan kaupungin strategian 2016 / Myötävirrassa menestykseen –asiakirjan 28.1.2008.

MIKSI KAUPUNKISTRATEGIA?

Kaupunkistrategia määrittelee suunnan mihin pyritään. Se auttaa hahmottamaan ja ennakoimaan tulevaisuutta, löytämään menestystä edellyttävät vahvuudet, auttaa resurssien suuntaamisessa, edistää sitoutumista, ohjaa organisaatiota toimimaan haluttujen asioiden puolesta ja luo edellytykset määrätietoiselle ja pitkäjänteiselle johtamiselle.

ARVOT

Harjavallan kaupungin toiminnan arvopohjaksi on strategiaan kirjattu vaikuttavuus, laadukkuus, luovuus, suvaitsevaisuus ja yhdenvertaisuus.

VISIO

Harjavallan kaupungin visioksi määriteltiin ”Harjavalta työllä aallon harjalle”. Visio määrittelee halutun kehityssuunnan ja tahtotilan.

PÄÄSTRATEGIA

Kaupungin päästrategiaksi on hyväksytty seuraavat

asiat:

- 1) Harjavallan kaupungin tuloksellisen toiminnan perustana on terve ja vakaa talous
- 2) Harjavallan kaupunki panostaa laaja-alaiseen, tulokselliseen yhteistyöhön erityisesti Jokilaakson kuntien ja Porin kaupungin kanssa
- 3) Harjavallan kaupunki edistää laadukkailla palveluilla kaupunkilaistensa henkistä ja fyysistä hyvinvointia ja mahdollisuutta hyvään elämään
- 4) Harjavallan kaupunki mahdollistaa monipuolisen asuminen ja yritystoiminnan.

MENESTYSALUEET

Kaupunkistrategiassa on myös määritelty menestysalueet eli alueet, joissa meidän tulee erityisesti onnistua, jotta menestymme ja kuljemme kohti visiota. Menestysalueita on seitsemän:

- 1) Hyvät, laadukkaat kuntapalvelut
- 2) Monipuolinen ja elinvoimainen yritystoiminta
- 3) Hyvät liikenneyhteydet;
- 4) Turvallinen ja viihtyisä asuin- ja elinympäristö
- 5) Yhteistyötaito ja –tahto
- 6) Monipuoliset kulttuuri- ja vapaa-ajantoiminnan mahdollisuudet
- 7) Vakavarainen, tasapainoinen kuntatalous.

Kunkin menestysalueen kohdalta on lyhyesti kirjattu nykytilanne, tavoitteet vuoteen 2012, konkreettiset toimenpiteet, erityiset hankkeet, toteutumisen seurannan mittarit sekä seurantatavat. Hankkeiksi on vahvistettu palvelustrategioiden ja toimenpideohjelmien saattaminen ajan tasalle, elinkeinostrategian ja toimenpideohjelman laatiminen vuosille 2009-2012, edunvalvonta liikenneasioissa, asuntopoliittisen strategian ja toimenpideohjelman laadinta, aktiivinen toiminta laaja-alaisen yhteistyön toteuttamiseksi, terveystuon toteutus,

terveysliikunta-hanke sekä pidemmän tähtäimen investointiohjelman laadinta.

STRATEGIA KÄYTÄNTÖÖN

Kaupunkistrategia huomioidaan kaupungin toiminnassa ja linjauksissa, talousarvioita ja –suunnitelmia ja palvelusuunnitelmia laadittaessa. Strategian toteumista seurataan osavuosikatsauksissa, toimintakertomuksissa ja tilinpäätöksissä sekä tarvittaessa muutenkin.

Kaupunkistrategiaa ei todellakaan jätetä mappi Ööhön pölyttymään, vaan sen linjauksia hyödynnetään niin kaupungin päätöksenteossa, johtamisessa kuin jokapäiväisessä käytännön työssäkin.

Asiakirja löytyy kokonaisuudessaan kaupungin internet –kotisivuilta.

JAANA KARRIMAA
Kaupunginjohtaja

Kuva. Juha Siirto

Kelan korvaamaan kuntoutukseen osallistuminen

Kaupunginhallitus on päättänyt poistaa palkattoman virkavapauden ja työloman myöntämisestä antamistaan ohjeista kaikki Kelan korvaamaa kuntoutusta koskevat kohdat. 1.1.2008 alkaen Kelan korvaamaan kuntoutukseen hakeutuvalla ja työterveyshuollon hyväksymälle viranhaltijalle tai työntekijälle myönnetään palkallinen virkavapaus tai työvapaa kuntoutuksen ajalta ja työnantaja hakee Kelan korvaukset työnantajalle. Tätä periaatetta noudatetaan myös Satalinnassa järjestettävän selkäkoulun osalta, vaikkakaan se ei ole Kelan järjestämää.

Kaupunginhallitus on aiemmin antanut ohjeet palkattoman virkavapauden ja työloman myöntämisestä. Tämä on koskenut myös Kelan korvaamaan kuntoutukseen osallistumista. Ohjeen mukaan kaupungin palveluksessa oleva henkilö hakee työnantajalta palkatonta

virkavapautta tai työlomaa ja sen jälkeen hakee itse Kelalta korvaukset kuntoutuksen ajalta. Monissa kunnissa ja erityisesti kuntayhtymissä on omaksuttu käytäntö, jonka mukaan Kelan korvaamaan kuntoutukseen osallistuminen on palkallista ja kunta tai kuntayhtymä työnantajana hakee korvaukset Kelalta. Tällaiseen käytäntöön on siirrytty mm. Keski-Satakunnan terveydenhuollon kuntayhtymässä. Myös Kokemäen kaupungissa ja Euran kunnassa on vastaava käytäntö. Päätöksen myötä Harjavalta on yhtenäistänyt käytäntönsä vastaamaan kuntayhtymän ja eräiden naapurikuntien käytäntöjä.

KURKISTUS MUSEOTYÖHÖN

Osa 1: Museonäyttelyt

Tämän juttusarjan tarkoituksena on valottaa arkista museotyötä. Tavalliselle museokävijälle museo avautuu yleensä paikkana, jossa pidetään näyttelyjä. Nämä näyttelyt ovat pysyvyydeltään joko vaihtuvia tai pysyviä eli niin sanottuja perusnäyttelyjä. Viime vuosina myös verkkonäyttelyiden määrä on lisääntynyt ennen kaikkea ammatillisesti hoidetuissa museoissa, joiden www-sivuilla on verkkonäyttelyiksi luettavaa materiaalia.

Näyttelymuodot

Museoiden näyttelyt ovat hyvin erilaisia. Näyttelyiden teema liittyy aina tavalla tai toisella museon toiminta-ajatuksen. Emil Cedercreutzin museo- ja kulttuurikeskus on sekä kulttuurihistoriallinen että taidemuseo. Sen neljä perusnäyttelyä liittyvät kuvanveistäjä Emil Cedercreutzin (1879–1949) elämäntyöhön: Maahengen temppele, taiteilijakoti Harjula, taidemuseo ja veistosnäyttely. Emil Cedercreutzin museon kokoelmat ovat perusnäyttelyiden tukiranka, jotka tarvitsevat jatkuvaa huoltoa. Huollon lisäksi kokoelmiin liittyy monia muita museotyön perustehtäviä, joita suoritetaan mahdollisuuksien mukaan. Museokielellä puhutaan kokoelmatyöstä eli kokoelmien kaiken kattavasta tallennus-, tutkimus-, opetus- ja näyttelytoiminnasta.

Museoiden perusnäyttelyt eivät ole enää itsestään selvä näyttelymuoto. Osa museoista tuottaa pelkästään vaihtuvia näyttelyjä. Perusnäyttelyjä, joiden keskimääräinen elinkaari on noin kymmenen vuotta, voidaan pitää hieman raskasliikkeisinä vastaamaan muuttuvan yhteiskunnan tarpeisiin. On visioitu jopa ”asiakas-kohtaisista näyttelyistä”, jolloin museovieras itse saisi rakentaa näyttelyn museon kokoelmista tyhjiin tilaan. Visiolla on haluttu herättää keskustelua ”luodinkestävisissä vitriineissä makaavista” esineistä kysyen: miksi

museot ovat olemassa, mikä on niiden tehtävä osana yhteiskunnan muita palveluja, minne museot ovat menossa?

Vaihtuvat näyttelyt

Perusnäyttelyiden lisäksi Emil Cedercreutzin museo- ja kulttuurikeskuksessa on vaihtuvia näyttelyjä. Vaihtuvat näyttelymme ovat joko taide- tai kulttuurihistoriallisia näyttelyjä. Syksystä 2007 näyttelyiden suunnittelusta vastaa museoamanuenssi ja taidemuseon johtaja. Näyttelyt tulisi suunnitella vähintään puolivuotta tai vuosi etukäteen. Näyttelysuunnittelu pohjautuu museon toiminta-ajatuksen ja linjauksen vaihtuvista näyttelyistä: Emil Cedercreutzin elämäntyö 1879–1949, satakuntalaisen maaseudun elämä noin 1750–1950, kuvataide 1890–1950, satakuntalainen taide. Tavoitteena on, että museon vaihtuvat näyttelyt profiloituisivat tulevaisuudessa selkeämmin tavoittaen mahdollisimman laajan kävijäkunnan.

Vaihtuvien näyttelyiden tuottajatahona voi olla joko museo itse omista kokoelmistaan tai yhteistyössä toisen ulkopuolisen tuottajatahon kanssa tai ulkopuolinen näytteilleasettaja. Museo vuokraa erilaisille näyttelyjärjestäjille näyttelytilaa. Satakunta-salin (14,7 m x 9,3 m) vuokra on tällä hetkellä 67,10 € / viikko (sis. alv). Suositeltava näyttelyaika on kaksi kuukautta. Näytteilleasettajat yleensä lähettävät museolle näyttelyhakemuksen esittelyineen, joista näyttelyvastaavat valitsevat tulevan vuoden näyttelyt mielellään puoli vuotta ennen tulevaa näyttelykalenteria. Tulevan näytteilleasettajan kanssa sovitaan yksityiskohtaisesti näyttelyehdot, jotka ovat aina sitovat. Näyttelyehdoissa selvitetään muun muassa osapuolten välinen työnjako kuljetus- ja näyttelyvakuutuksista teosten ripustukseen

ja purkuun. Suositeltavaa on, että näytteilleasettaja kertoisi ainakin kerran näyttelystään yleisölle sovittuna ajankohtana.

Vaihtuvan näyttelyn voi myös lainata toisesta museosta. Nämä niin sanotut kiertonäyttelyt ovat museoiden itsensä suunnitteleimia ja toteuttamia muihin museoihin, kouluihin ynnä muihin tahoihin tiettyä lainaus- ja vakuutuskorvausta vastaan lainattavia näyttelyjä. Emil

Cedercreutzin museo- ja kulttuurikeskus on tuottanut omista siluettikokoelmistaan kolme kiertonäyttelyä: Kalevala-aiheisista silueteista koottu ”Saatan sun omille maille” – näyttely, ”Hästar – Emil Cedercreutzin hevoset” – näyttely ja ”Naiset ja muoti – Emil Cedercreutzin huomioita naisista ja muodista saksin ja sanoin” – näyttely.

Koiramäen tutut hahmot seikkailevat näyttelyssä Entee ja ennusteet Koiramäen tapaan 1.12.08 - 31.1.09

Tulossa

2.3.–30.4. *Naiset ja muoti, Emil Cedercreutzin huomioita naisista ja muodista saksin ja sanoin*

Näyttelyyn liittyvät luennot naisista:

To 13.3. klo 18 ”Emil Cedercreutz ja naiset”

– Museonjohtaja Ritva Kava

Ti 15.4. klo 18 ”Naiset näkyvillä”

– Kulttuuritoimenjohtaja Birgit P. Jaakola

Naiset pääsevät ilmaiseksi museoon kansainvälisen naistenpäivän kunniaksi 9.3.

Tervetuloa!

Aino Ackté v. 1897

Anja Karkku-Hohti: Pako, öljy (1973)

Satakuntalaisen taiteen kokoelma

Museon taidekokoelmiin kuuluu Emil Cedercreutzin jäämistön taideteosten lisäksi Satakuntalaisen taiteen kokoelma. Se on syntynyt vähitellen museon toimintojen myötä. Omana kokoelmanaan se mainitaan ensi kerran 1992 vuoden toimintakertomuksessa. Satakuntalaisen taiteen kokoelman synty juontaa juurensa harjavaltaisaiheisten maalausten ja harjavaltaisten taiteilijoiden töiden ostoista museon kokoelmiin 1980-luvulla. Sitten ajatus laajeni satakuntaissyntyisten taiteilijoiden ja/tai Satakunnassa asuneiden ja vaikuttaneiden taiteilijoiden teosten hankintaan museon kokoelmiin. Hankinnat tapahtuivat lahjoina tai ostoina. Ostoihin museolla ei ole juuri ollut varoja, mutta Emil Cedercreutzin säätiö on tukenut satakuntalaisen taiteen ja museon profiilin nostoa ostamalla museossa pidetyistä satakuntalaisten taiteilijaseurojen näyttelyistä joitakin teoksia museon kokoelmiin.

Merkittävän lisän Satakuntalaisten taiteen kokoelman kartuttamiseen antoi Porin taidekoulun rehtori Pertti Ala-Outinen, joka lahjoitti useilta koulunsa oppilaina olleilta taiteilijoilta ostamia taideteoksia kokoelmaan. Toinen merkittävä kokonaisuus, jonka kokoelma sisältää on Into Linturin retrospektiivinen kokoelma, jonka Into Linturin perikunta taiteilijan toivomuksen mukaisesti lahjoitti kokoelmaan.

Kokoelmaan on pyydetty lahjoituksia myös suoraan taiteilijoilta periaatteella, että he lahjoittaisivat kokoelmaan jonkin sellaisen taideteoksen tai useampia, millä he haluaisivat oman valintansa mukaisesti tulla jälkimaailmalle talletetuksi.

Muistelupiirin taipaleelta

Pirkkalan koulun oppilaat välitunnilla v. 1938

Sanotaan, että hyvässä seurassa aika kiittää. Harjulan Kiltan muistelupiirin kokoontumisissa aika tuntuu samalla kertaa pysähtyvän vanhoihin muistoihin, ja toisaalta nuo sunnuntai-iltapäivän tunnukset kiitävät ohii kuin huomauttamatta. Tapaamisten runsas osanotto on taannut muistoja laidasta laitaan – on puhuttu koulunkäynnistä ja työnteosta, muisteltu iloja ja suruja, kerrottu juttuja naapureista ja kylänmiehistä.

Muistelupiirin toiminta alkoi tammikuussa 2003, kun joukko vanhoja harjavaltalaisia kokoontui Kaisa Kurrin ja Erkki Rahialan kutsusta museolle pohtimaan, miten muistitietoa Harjavallan elämänmenosta 1920 – 1930 –luvulla saataisiin

kerätyksi talteen. Siitä lähtien piiriläiset ovat kerääntyneet noin kerran kuukaudessa Emil Cedercreutzin museo- ja kulttuurikeskukseen ”muistelemaan menneitä”. Jotkut aiheet ovat saaneet liikelle vain kourallisen asiasta kiinnostuneita, mutta useimmiten museon Emil-sali on ollut täynnä innokkaita muistelijaita. Toisinaan muistikuvat asioista ovat kovasti erilaisia, eikä kaikkien muistojen oikeaa laitaa selvitä perinpohjainkaan keskustelu. Mutta niin se vain on – aika voi ”kullata” muistot hyvinkin eri tavoin.

Muistelupiirin kokoontumisissa sana on vapaa, jokainen paikalla oleva saa kertoa omia muistojaan tai vain kuunnella muita. Kokoontumisissa on myös kuultu muutama erin-

omainen esitys Harjavallan kylästä 1930-luvulla. Eräänä toukokuuisena sunnuntaina muistelupiiriläiset vierailivat Uotilan tilalla tutustumassa tilan historiaan sekä kotimuseoon. Viime vuonna näiden yhteisten kokoontumisten lisäksi järjestettiin pienempien ryhmien tapaamisia kyläkunnittain. Kyläpäälliköiden johdolla muisteltiin oman kylän tärkeitä tapahtumia ja ihmisiä sekä kerättiin valokuvia.

Muistojen runsaus innoitti piiriläiset myös lehdentekoon. Joulukuussa 2005 ilmestyi ensimmäinen *Harjavaltalaismuistoja vuosikymmenten varrelta* –lehti ja kolmas numero ilmestyi viime vuonna. Lehtiin on koottu kirjoituksia elämänmenosta Harjavallassa, pääosin

Aune ja Helmi Vuori pyöräretkellä v. 1936

kirjoitukset kertovat 1930-luvusta.

Muistojen ja mielikuvien tueksi on vuosien varrella kaivettu esille melkoinen pino vanhoja valokuvia. Kuvat ja niihin liittyvät muistot ovat nostaneet muistelupiirin kokouksissa ajoittain melkoisen puheensorian. Yhdessä on ratkottu välillä viisaisiakin kuva-arvoituksia – ihmiset ja maisemat eivät välttämättä näytä kuvissa samoilta kuin muistoissa. Näitä tunnelmia ja ahaa-elämyksiä muistelupiiriläiset halusivat välittää muillekin. Näin syntyi ajatus valokuvanäyttelystä, joka toteutettiin viime vuonna. Näyttely oli esillä Emil Cedercreutzin museo- ja kulttuurikeskuksessa lokakuulta joulukuun puoleen väliin. Näyttelyyn kävi tutustumassa noin 1198 henkeä. Tammikuussa 2008 osa näyttelyssä olleista valokuvista siirrettiin Harjavallan kirjastoon, jossa kuviin sai tutustua 16.2. asti.

Tois puolt jokkee – täl puol jokkee

Valokuvanäyttely *Tois puolt jokkee – täl puol jokkee*, valokuvamatka 1930-luvun Harjavaltaan vie katsojan nostalgiamatkalle maalaiskyllien ja jylisevien koskien maisemiin sekä harjavaltalaisten arkeen. Koulu- ja rippikuvien jäykkien rivien

lisäksi kamera on hämmästyttävän usein tavoittanut ihmisiä myös arkisissa askareissa. Näyttelyssä olleet valokuvat löytyivät pääosin harjavaltalaisten albumeista. Esillä oli kuvia myös Harjavallan sairaalan ja Satalinnan sairaalan arkistoista sekä Länsi-Suomen Voiman arkistosta.

1930-luvun alkupuolella Harjavalta oli vielä maatalousvaltainen pitäjä, jonka maisemaa leimasivat Kokemäenjoki koskineen sekä sen rannoille levittäytyvät pellot ja kylät. Vuosikymmen toi Harjavaltaan ensimmäiset enteet tulevista muutoksista: kosket kahlinnut voimalaitos valmistui loppuvuodesta 1939, samoihin aikoihin talvisodan syytymisen kanssa. Valokuviin ovat

tallentuneet niin kuohuvat kosket kuin voimalaitoksen rakennusvaiheetkin.

Valokuvanäyttely syntyi muistelupiiriläisten yhteisenä voimanponnistuksena, vapaaehtoisvoimin Harjulan Killan ja Emil Cedercreutzin museo- ja kulttuurikeskuksen tuella. Näyttely koottiin niistä valokuvista, joita muistelupiiriläiset onnistuivat saamaan käsiinsä. Monissa kodeissa olisi varmasti vielä vähintäänkin toisen näyttelyn verran kuvia, jotka ansaitsisivat tulla esitellyiksi.

Tähän asti muistelupiirissä on käyty läpi lähinnä 1930-luvulle ajoittuvia tapahtumia. Tämän kevään myötä on tarkoitus siirtyä uudelle vuosikymmenelle, sotavuosiin ja niitä seuranneeseen muutosten aikaan Harjavallassa. Kaikki kiinnostuneet ovat tervetulleita mukaan muistelemaan! Muistelupiirin koontumisista ilmoitetaan Sydän-Satakunta – lehdessä.

SATU RANTALA

Kirjoittaja on osallistunut mm. valokuvanäyttelyn koordinoimiseen ja pystyttämiseen

Kahvitauko Ollilan perunapellolla

KIRJASTOSIVUT

Näyttelyjä, nukketeatteria ja tapahtumia kirjaston kevätkaudessa

Näyttelyjä

Kirjastossa kevätkausi on jo alkanut näyttelyillä. Luvassa onkin kevään mittaan mielenkiintoisia näyttelyjä sekä tapahtumia lapsille.

Harjulan Kilta ry on koonnut kirjastolle näyttelyn, jossa on poimintoja valokuvanäyttelystä ”Tois puolt jokkee - täl puol jokkee - valokuva-matka 1930-luvun Harjavaltaan”. Valokuvanäyttelyyn on valittu osa museolla kokonaisuudessaan olleesta näyttelystä. Näyttely oli esillä kirjastossa 16.2.2008 asti.

Lastenosaston ovat vallanneet heti

vuoden alusta yläkoulun 7.- luokkalaisten kuvataiteen työt. Esillä ovat puutikuista ja muusta materiaalista rakennetut ja mahdollisimman korkeaksi saadut tornit, joilla on myös jokin oikea merkitys. Toisena työnään oppilaat ovat tehneet keramiikkaeläimiä, jotka ovat myös saaneet oikean käyttötarkoituksensa. Lastenosastolla ovatkin kirjaston pienet asiakkaat innolla tutkineet majakoita, torneja sekä hauskan näköisiä ”eläimellisiä” astioita ja rahapankkeja. Näyttelyyn voi tutustua lastenosastolla 24.2.2008 asti.

Maaliskuussa on luvassa kirjas-

toon lisää kuvataidetta. Silloin on vuorossa lukion kuvataiteen oppilastöiden näyttely.

Huhtikuussa Hiirijärven koulu tuo oman taidenäyttelynsä lastenosastolle. Näyttelyn lisäksi saattaa samalla olla tiedossa muutakin ohjelmaa, joka selvinnee tässä kevätkauden alkukuukausina.

Hieman nukketeatteria

Hiihtolomaviikolla lastenosastolla esitetään kirjaston omaa nukketeatteria. Silloin tavataan puistovahti Paavo Puska sekä viluinen Kettu nukkenäytelmässä ”Ketun lämmin yö”. Esitys sopii kaikenikäisille nukketeatterin ystäville, myös aivan perheen pienimmille, koska esitys kestää vain noin 15 min. Ketun lämmin yö – esitystä esitetään seuraavasti: ma 18.2.2008 klo 10.00, ti 19.2.2008 klo 18.00 ja to 21.2.2008 klo 13.00. Esityksiin on vapaa pääsy.

Ja räppiä Riston tapaan

Maaliskuun alussa kirjastossa vaihdetaan räppivaihe päälle. Silloin nimittäin räpätään Risto Rappääjän tahdissa. Keskustan koulun 3 A

luokan oppilaat valmistavat opettajansa Seija Collanderin opastamana Risto Rappääjä -aiheisia sarjakuvia, näytelmiä ja paljon paljon muuta hauskuutusta. Kirjastoon ryhmä tulee esiintymään peräti kaksi kertaa eli tiistaina 4.3. klo 10.00 sekä torstaina 6.3. klo 10.00.

SAILA KURRI

NUORISOKIRJASTOTYÖ HARJAVALLASSA

Nykyisten koulutus- ja kirjastopoliittisten linjausten mukaan koulun ja kirjaston yhteistyötä on syytä tiivistää. Kirjasto nähdään linjauksissa välttämättömänä osana koulun päämäärien saavuttamisessa. Sekä opettajat että kirjastonhoitajat työskentelevät tulevaisuuden hyväksi; tiedonhallintaa ja sen perustana olevaa lukutaitoa tarvitaan jokaisen elämässä. Hyvä lukutaito on kansallisen menestyksen perusta, todetaan myös kirjastopoliittisessa strategiassa.

Harjavallan kaupunginkirjaston kirjastostrategiassa on määritelty lastenkirjastotyö yhdeksi keskeiseksi painopistealueeksi, johon koko henkilökunta on sitoutunut. Lastenkirjastotyön yhtenä tarkoituksena onkin totuttaa lapset jo varhain kirjaston asiakkaiksi ja ylipäättään kasvattaa uusia käyttäjiä. Vaikka lainauslukujen kasvu onkin toivotava sivutuote lastenkirjastotyössä, kulttuuri- ja sivistystyössä pelkkiin

lukuihin tuijottamisen ei pitäisi olla keskeisin palvelutuotannon lähtökohta. Yhteisesti määritellyjä arvoja Harjavallan kaupunginkirjastossa on myös mm. elinikäisen oppimisen ja oivaltamisen tukeminen, jota pyritään tekemään yhdessä koulujen ja oppilaitosten kanssa. Kirjastostrategiassa on jopa tavoite, että ”yhteistyötä koulujen kanssa tehdään suunnitellusti yhdessä sovitujen tavoitteiden mukaisesti”.

Tällä hetkellä lastenkirjastotyö on hyvällä mallilla. Selkeä ongelma on nuorten vähäinen osuus kirjastonkäyttäjistä (tosin ongelma on tuttu koko maassa). Nuoret näkyvät ja kuuluvat kirjastossa koulun päättymisen aikoihin, jolloin he tulevat kirjastoon odottelemaan kyytiä kotiin. Osa nuorista käy netissä, osa lukee läksyjä käsikirjastossa, osa seurustelee, mutta harvat lainaavat. Harry Potter-buumi ei ole tuonut nuoria näkyväksi lukijaryhmäksi.

Yläkoulun ja kirjaston yhteistyö on haasteellinen tehtäväkenttä. Syk-

syllä 2007 kirjastossa kartoitettiin mm. kyselyn avulla, miten nuortenkirjastotyötä voitaisiin kehittää erilaisten sidosryhmien tai asiakkuuksien tarpeita paremmin vastaavaksi. Seuraavassa lyhyt kooste ideoiksi yhteistyön tiivistämiseksi.

Mitä jo tehdään yhdessä?

Kirjasto on toimittanut siirtokirjakokoelmia Pirkkalan koululle. Luokat pääsevät sopimuksen mukaan lainaamaan jo ennen kuin kirjasto avataan (klo 9-11 välillä). Kirjastonkäytön opetusta tai kirjastopalvelujen esittelyjä järjestetään tarpeen mukaan. Lukudiplomiyhteistyö on nytkähtänyt käyntiin. Kuvaamataidon töitten näyttelyt ovat olleet niin asiakkaitten kuin kirjastoväen mieleen. Kirjailija/taiteilijavierailuja on järjestetty ja järjestetään yhteistyössä edelleen, esim. kevään Lukuviikolle ja syksyn Mielikirjapäivään on tulossa kirjailijavieras. Hyvänä yhteistyö-

elimenä koulun ja kirjaston välillä toimii koululaitoksen johtoryhmä, johon myös kirjastotoimenjohtaja osallistuu tarpeen mukaan.

Uusia ideoita ja toiveita kirjastolle

Koulun taholta esitettiin hyviä ja toteuttamiskelpoisia yhteistyöideoita kuten lukupaketteja perusasteelta lukioon. Tällainen paketti voisi olla vaikkapa kirjastokassi, joka sisältäisi sarjakirjoja tai kirjoja eri teemakokonaisuuksista, esim. ka-verisuhteet, terveys- ja kasvuasiat, harrastuskirjat (jäähiekkoaiheisten tietokirjojen ohella kassit sisältäisivät romaaneja samasta aiheesta tai hevostietokirjoja ja heppatyttökirjoja; lemmikkieläinten hoito faktana ja fiktiona jne.). Lukudiplomikirjoja toivottiin kouluille kirjastokasseissa; lukudiplomikirjallisuudesta toivottiin myös helpotettua mallia luki-ongelmallisille.

Kirjastotätejä pyydettiin jalkautumaan kouluille paitsi kertomaan palveluista, myös esittelemään kir-

jastokassin sisältöä ja yleensä kirjoja. Lasten luku- ja kirjoituspiiriä ehdotettiin, mutta tässä vaiheessa hyvää ideaa ei voida toteuttaa. Sen sijaan yhteistyöelin voisi kokoontua pohtimaan esim. vuotuisia teemoja, kirjailijavierailuja jne. vaikka loppuvuodesta tai kerran lukukaudesta.

Kirjaston ideat kouluille

Viime kesänä kirjasto järjesti ”Himo-lukija”-kilpailun, jossa pieni osallistujajoukko luki kunnioitettavan määrän kirjallisuutta. Jatkossa kilpailussa voisi olla useampiakin sarjoja eri-ikäisille. Koulu voisi kannustaa nuoria osallistumaan lukemiskampanjaan ja porkkanoiksi sopivat palkintokirjat hankittaisiin yhteisesti. Viimevuotisilla kirjastovirkailijapäivillä nousi esiin hyvä kirjavinkkausidea, jossa voisi hyödyntää musiikkia: nuoret lukisivat rockelämäkertoja, soittaisivat musiikinäytteitä ja vinkkaisivat aiheeseen liittyviä kirjoja toinen toisilleen. Ja miksei kouluissa voisi

silloin tällöin järjestää sovelletun rockrunoraadin?

Hankintatoiveet

Opettajat toivoivat nuorille fantasi-aa alkukielellä ja muuta vieraskielistä nuorille sopivaa kirjallisuutta, selkokieliä kirjoja 9-13-vuotiaille sekä ulkomaisia lehtiä yhteishankintana. Myös sarjakirjoja tai ryhmäkirjoja toivottiin eli samaa nimekettä useampia kappaleita. Kirjastosta onkin saatavana paitsi selkokielistä kirjallisuutta mainitulle ikäryhmälle myös muutamia sarjakirjoja seuraavasti:

3. – 6.- luokkalaisille:

Nopola: Risto Rappääjä ja viimeinen tötterö (22 kpl)

Vaijärvi: Kolmikko luolajahdissa (22 kpl)

2. – 3. - luokkalaisille:

Sandström: Weeti ja waraolympialaiset (10 kpl)

Helppolukuiset kirjat:

Bagge: Urho ja asemapäällikön aave (7 kpl)

TAIDELAINAAMON MYÖHÄSTYMISMAKSUT

Kulttuurilautakunta on kokouksessaan 29.1.2008 hyväksynyt taidelainaamon myöhästymismaksut siten, että ensimmäinen muistutusmaksu on 2 €, toinen 4 € ja kolmas 6 €, yhteensä 12 €. Tämän lisäksi lainaaja maksaa myös puuttuvan kuukausivuokran, vaikka palauttaisikin aineiston. Mikäli muistutuksista huolimatta aineistoa ei palauteta, asia siirtyy perintätoimiston hoidettavaksi.

HARJAVALLAN KIRJASTOSSA
RÄPÄTÄÄN

Tiistaina 4.3.2008 klo 10.00

sekä

Torstaina 6.3.2008 klo 10.00.

LUVASSA TARINAA RISTO RÄPPÄÄJÄSTÄ

MENOSSA MUKANA
KESKUSTAN KOULUN 3A LUOKKA

Kirja, joka kannattaa lukea!

PESSI JA ILLUSIA

Yrjö Kokko (1903-1977) saavutti menestyksen Suomen sodan aikana, sodan, joka kesti vv. 1941-45. Hän kirjoitti vahvasti symbolisen ja herkästi luonnonlyyrisen aikuissadun Pessi ja Illusia. Tarina alkaa talvesta – sotatalvesta. Yrjö Kokko oli tuolloin rintamalla. Joulukuu oli tulossa. Hän oli vapaa-aikanaan alkanut tehdä joululehteä lapsille joululahjaksi.

Eräänä pakkaspäivänä Kokko oli upseeritoverineen tarkastusmatkalla rintamalla. Kun tehtävä oli suoritettu, lähtivät sotilaat paluumatkalle asemapaikkaansa. Pakkanen oli ankara ja sotilaitten hengitys huurusi auton tuulilasiin, joka luonnollisesti jäättyi. Kirjailija hankasi jäätä glyseriiniin kastetulla kangastilkulla. Yhtäkkiä hän näki tuulilasissa pienen sormenmittaisen olennon, jonka piirteet tulivat yhä tarkemmiksi. Olento oli pikkuinen tyttö, jolla oli päällään lumivalkea turkki ja päässään valkoinen turkislakki. Tyttönen osoitti vierellään seisovaa samankokoista olentoa, joka oli aivan metsänpeikon näköinen. Tyttö kertoi, että hänen nimensä oli Illusia ja peikon nimi oli Pessi. Siis Pessi ja Illusia.

Näin syntyi lumoava kertomus kahdesta pienestä olennosta ja metsän pienistä asukeista, kukista, linnuista, hyönteisistä, kaikista elollisista. Illusia oli lentänyt maahan sateenkaarelta, eikä metsänpeikko Pessi ollut milloinkaan nähnyt mitään niin kaunista kuin Illusia. Tarina jatkui kiehtovana, kauniina ja jännittävänä.

Jos te ”luukkuvirkamiehet- ja naiset” kaipaatte elämäänne ”äksöniä” ikuisten tietokoneittenne modeemien ja kännyköittenne pikselimäärien vertailussa, lukekaa toki jotain kaunista. Pessissä ja Illusiassa on jännitystä, tapahtumia ja rakkautta, ystävyyttä ja kauneutta. Toki myös surua ja julmuutta.

Sodan runtelema maisema ja luonnon luoman kauneuden kontrasti on kiehtova ja samalla kammottava, ne ikään kuin täydentävät toisiaan. Palaan tä-

hän kirjaan yhä uudelleen, kun haluan nauttia kukkien, lintujen ja puiden keskusteluista. Nyt osaan taas nauttia hiljaisuudesta, veden liplatuksesta ja tuulen huminasta. En toki myrskytuulesta. Kiitos seurasta.

RAILA SYRJÄNEN

Kirjoittaja on eläkkeellä oleva kirjakauppias, joka edelleen kirjoittaa lehtijuttuja ja osallistuu aktiivisesti kansalaisopiston lukupiirin toimintaan.

LASKIAISTUNNELMIA POHJOISRANNAN PÄIVÄKODIN PIHALLA

**Maanantai 4.2.2008:
VIHDOINKIN LUNTA!**
Päiväkotilaiset riemuitsivat
pulkkamäessä - eihän sitä tiedä
pysyisikö lumi huomiseen
laskiaistiistaiseen asti.

Laskiaisen riemua Pohjoisrannan
päiväkodin ulkotapahtumassa
5.2. Lunta sentään riitti,
vaikka se olikin aika märkää.
Pulka luisti ja makkara
maistui punaposkisille
lapsille.

TERVEISET VINNARIN RYHMIKSESTÄ

Vinnarin ryhmäperhepäiväkoti eli ”ryhmis” aloitti toimintansa 7.1.2008. Ryhmis toimii Vinnarin koulun yhteydessä olevassa ns. talonmiehen asunnossa, tilaa on kolmen huoneen ja keittiön verran. Toiminnan on suunniteltu jatkuvan tämän vuoden toukokuun loppuun asti, ellei lastenhoidon tarve jatku pidemmälle.

Ryhmiksen hoitotäteinä hääräämme me kaksi allekirjoittanutta ”tyttöä”. Tällä hetkellä ryhmiksessämme on vakituisesti hoidossa neljä lasta ja sijaishoidossa on kolme lasta. Perhepäivähoitajien vuosilomien alkaessa lapsimäärä kasvaa, jolloin töihin tulee vielä kolmas hoitaja.

Hoitopäivät vierähtävät normaaleissa arjen askareissa. Aamupalan teemme lapsille itse, muu ruoka tulee keskuskeittiöltä. Aamupalan ja päivärüuan väliin mahtuu leikkiä ja ulkoilua. Sään ollessa huono jäämme sisälle leikkimään ja askartelemaan. Ruuan jälkeen on päiväunien aika, jonka jälkeen syömmme välipalan. Iltapäivällä leikki, askartelu ja ulkoilu jatkuu, kunnes vanhemmat tulevat hakemaan kullannuppunsa kotiin.

KRISTA JAHNSSON
ELISA SYVÄOJA

Kiialle maistuu näkkäri

Otto odottaa jälkiruokaa: ”Lettuja, nam!”

Pienet ja isot siskonmakkarasopalla

Minun työpäiväni

Eipä tiennyt päätoimittaja, kuinka ajankohtaiseen aikaan pyysi minua aloittamaan Infolaarin uutta juttusarjaa. Lehden ilmestymisen aikoihin vietetään paitsi ystävänpäivää myös valtakunnallista varhaiskasvatuspäivää, jonka teemana on tänä vuonna varhaiskasvatuksen johtaminen. Harjavallassa meitä kummallisia *päiväkodin johtajia* on vain kaksi ja niistäkin vain minä olen *kunnallinen*.

Työni kummallisuus piilee siinä, että teen kahden ihmisen työt yhden ihmisen työajalla (tai siis yritän tehdä): toimin lapsiryhmässä lastentarhanopettajana ja lisäksi hoidan päiväkodin johtajan tehtävät 72-paikkaisessa päiväkodissa, jossa työskentelee 12 muuta päivähoidon ammattilaista ja lisäksi kaksi henkilöä ruokahuolto- ja siivoustehtävissä. Toiminta-aikamme alkaa tarvittaessa klo 6.15 ja päättyy klo 17.30, tarvittaessa myöhemminkin.

Esimerkkinä työpäivästäni olkoon tapahtumarikkaan lomanpätkän jälkeinen tiistai 5.2.2008. Työpäiväni alkoi aamuvuorolla klo 6.30. Ovet auki ja kohta ensimmäiset lapset jo saapuvatkin unihiekat silmissä, mutta toimintatarmoa puhkuen: ”Saanko ommella peikkaa? Voinko hakea varastosta jotain? Kato mun heiluvaa hammasta!” Ja niin edelleen... Myös vanhempien kanssa jutustellaan. Kirjaan tiedotettavat asiat muuta ryhmän henkilökuntaa varten. Siinä sivussa koetan päästä perille henkilöstön tilanteesta; kuka sairaana, mitä työjärjestelyjä pitää tehdä, onko muita pikaista hoitamista vaativia asioita. Aamupalaan asti lapset touhuavat omissa leikeissään, mutta ”läsnä” pitää olla koko ajan, vaikka ajatukset välillä karkaavat toimistossa odottavaan piinon.

Kahdeksalta tulee välivuorolainen ruokakärryjen kanssa. Aamupuuron jakamista, voileipiä tekemistä, hedelmien kuorimista. Lasten syödessä aamupalaansa saan työtoveriltani pikaisen yhteenvedon töiden sujumisesta lomani aikana.

Puoli yhdeksään mennessä saapuvat loputkin eskarilaiset. Keräännymme aamutuokiolle: kerrotaan

kuulumisia, katsotaan kalenteri ja päivän ohjelma. Ihmettelemme erikoislaatuista päivää – laskiaistiistai ja Runebergin päivä samana päivänä! Laskiaispulla vai Runebergin torttu? Laskiaispulla voitti äänestyksen.

Laskiaistiistaita pitää tietysti juhlia. Koko talon väki viettää mukavan aamupäivän ulkotapahtumassa päiväkodin pihalla. Laskiaisjuhlatyöryhmä on järjestänyt hauskoja talvisia leikkejä, viestejä ja jopa lumidiskon ja tietenkin mehua ja makkaraa. Kumman hiljaisena pysytellyt kännykkä soi taskussani juuri kun olin pääsemässä kahvitermokselle. Harvinainen edustaja – soitti etukäteen tulostaan. Sanoin, että yhden aikaan voisi löytyä pikku hetki. Kahvit oli jo viety sisätiloihin, onneksi sentään ehdin saada kupillisen. Keittiössä kiskaistun pystykahvin aikana ehdin vaihtaa muutaman sanan keittiöhengettäremme kanssa.

Lapset jäivät vielä ulkoilemaan. Työtoverini tekee jälleen kerran puolestani ulkovalvontavuoron ja siksi voin nyt hetkiseksi keskittyä työvuorojärjestelyihin. Tänään piti olla henkilökunnan palaveri, mutta sovimme sen siirtämisestä huomiseksi. Vielä ehdin pikaisesti katsastaa sähköpostin. Onneksi roskapostien määrä on vain murto-osa entisestä! Muutama viestiin pitää vastata ja jotain pitäisi tulostaa, mutta tulostin tempuilee, enkä ehdi selvittää mikä on vikana. Huomenna sitten...

Lapset ovat tulleet jo sisälle. Työtoverini ovat jo ehtineet laittaa lasten märät vaatteet kuivauskaappiin ja ruokakärrytkin on jo haettu keittiöstä. Ehdinpäs sentään ruokaa jakamaan. Hernekeitto ja pulla maistuvat. Aikuiset ruokailevat lasten kanssa, tänään vähän hiljaisemmissa merkeissä – eilen oli ollut vähän levotonta, joten on ”kurinpalautuksen” aika. Yleensä ruokailutilanteet lasten kanssa ovat mainio paikka filosofisille keskusteluille, joiden aiheina on kaikki maan ja avaruuden välillä. Muutama lapsen suolisto alkaa päivittäin toimia jo ruuan aikana, niin tänäänkin. Vessasta kuuluu kutsu ”tarkistamaan”. Hanska käteen ja toimeksi. Aamuvuorolaisen tehtäviin kuuluu toimia

ns. vessapoliisina eli kutsua ruokailunsa lopettaneita vuorollaan vessaan (2 kpl / 21 lasta), ohjata kotiin lähteviä pukeutumisessa, yrittää saada nukkumaan menevät sänkyihinsä ja vaihtaa muutama sana lapsiaan hakemaan tulleiden vanhempien kanssa. Ja kaikki tämä tietenkin hyvässä järjestyksessä ja kiireettömässä ilma- piirissä! Kaikkein vauhdikkaimmalla hetkellä edustaja putkahtaa etuajassa paikalle. Ohjaan hänet odottelemaan vuoroaan ja hoidan oman hommani loppuun.

Edustaja esittelee palvelua, jolla vanhemmat voivat seurata lapsensa touhuja päiväkodissa netin kautta. Tarvitaan vain kamerakännykkä (ja asiasta innostunut henkilö, jolla on aikaa opetella käyttämään hienoa systeemiä, ottamaan kuvia, jakamaan niitä kansioihin, innostaa vanhemmat mukaan käyttämään palvelua...). Sovin kolmen kuukauden ilmaisesta koekäytöstä. Katsotaan sitten, kuinka ehdimme asiaan perehtyä. Kaikenlaisen uuden tekniikan hyödyntäminen vaatisi tarpeeksi aikaa keskittyä ja opetella, oli sitten kysymys digikamerasta tai Web-tallennuksesta. Useat asiat on

tullut opetelluksi yrityksen ja erehdyksen kautta. Edustajan lähdettyä keskityin vielä hetkeksi toimistotöihini. Ennen kotiinlähtöä käyn vielä huikkaamassa moikat ja työkaverit huomauttavat yliajasta – kello on ehtinyt jo lähelle kolmea. Huomenna tulen iltavuoroon ja lupaan yrittää pysytellä työvuorolistan mukaisessa työajassa.

Työni parhaita puolia ovat lapset, ammattitaitoiset työkaverit ja se, että yksikään päivä ei ole samanlainen. Huonona puolena on tunne puun ja kuoren välissä olemisesta, kun vaatimuksia, velvoitteita ja odotuksia tulee joka puolelta, mutta mahdollisuudet vastata niihin ovat rajalliset.

Hyvää ystävänpäivää ja varhaiskasvatuspäivää, hyviä aiheita vaikka joka päivä!

OILI LINNAMÄKI
Päiväkodin johtaja

Comenius-vierailu lähestyy

4.-8. maaliskuuta Harjavallan talvea saapuu ihmettelemään ”Season Reasons” –kouluhankkeen kumppanikoulujen opettajia ja oppilaita Turkista, Walesista, Sloveniasta ja Espanjasta. Vieraille on järjestetty monipuolista ohjelmaa. He tutustuvat suomalaisen päivähoito- ja kouluelämään Pirkkalan koulussa, Pohjoisrannan päiväkodissa ja Kalevan päiväkodin Vekarat –ryhmässä. Vapaa-aikaa vietetään mm. museokäynnillä ja kiertoajelulla Poriin ja Raumalle. Rohkeimmille tarjotaan mahdollisuus pulahtaa uimaan Latumajalla vietettävän illan aikana.

Heittäydy rohkeasti keskustelemaan, jos satut törmäämään vilkkaaseen, ei-niin-kovin–hyvin englantia puhuvaan joukkoomme. Annetaan positiivinen kuva kotikaupungistamme!

Toivovat Eeva H-K ja Oili

Kuva. Juha Siirto

pAKINA

RATI RITI RALLA - OLISPA TALVIHALLA!

Pitäisiköhän jo uskoa, että ilmastonmuutos on todellisuutta. Ainakin talviset lastenlaulut kannattaisi sanoittaa uudelleen. Kohta meillä on sukupolvi, joka ei hiihdosta ole kuullutkaan saati lumilintojen rakentelusta. Se ainakin on varmaa, että räkätaudit riemuitsevat tästä tuhneluudesta ja termi ”poutapäivä” on saamassa uuden merkityksen – ei siis sada räntää tai vettä. Entäpä tämä termi ”hiihtoloma”. Harjavallassa moinen viikko voitaisiin ristiä vesihiihtolomaksi, onhan paikkakunnalla lajin jaloja perinteitä.

Kaivoin huvikseni esiin Suuren Lastenlaulukirjan ja etsin muutamia talvisia lauluja uudelleen käsiteltäväksi. Miltäpä kuulostaa laulu ”Vuodenajat”: ”Kun on talvi, loistaa tähdet, lumi peittää metsät, maat. Ota luistimet, kun lähdet, niin punaposket saat”. Ainakin lounaisimmassa Suomessa ”Kun on talvi, loiskuu vesi, räntä tunkee nivusiin...” Ja luistimista ei puhuttakaan, ellei sitten suuntana ole jäähalli ja ”kettu ei juokse yli järven” eikä myöskään Kokemäenjoen.

Monta perinteistä koulujäynäkin jää tekemättä. Muun muassa lumipesukulttuuri on hiipunut, mutta toisaalta moinen saattaisi johtaa oikeuteen koulukiusaamistapauksena. Lumipallojen heittelyn teinit kyllä vielä osaavat kun se nyt on erikseen kielletty.

Luonnon vuodenvaihtelun lämmin sää on pistänyt aivan sekaisin. ”Kevään” ensimmäiset kiuruhavainnot on Suomessa jo tehty ja miten mahtaa nallekarhuilta onnistua talviunet. Taitavat olla kiukkuista porukkaa, mikäli eivät saa nukkumiskiintiötä täyteen.

Jos tästä leudosta säästä hakisi joitain positiivisia asioita, niin lämmityskustannukset ovat ainakin öljylämmitystalossa vähentyneet. Ilmankos tässä eräänä maanantaiamuna öljy pääsikin loppumaan kun asiaa ei sen tarkemmin tullut seurattua. Myös erikoisia talviharrastuksia on tullut kokeiltua. Pari viikkoa sitten olin

”uimassa” joessa. Kyseessä ei ollut siis avantouinti, koska avantoa ei tarvinnut liiemmästi tehdä. Tyydyin vain työntelemään suurempia jäähileitä kauemmaksi.

Ilmastomuutoksen huonommat puolet löytyvät mielestäni yleisestä vireystasosta. Pitkään jatkunut mustuus, pimeys ja pakkasen puute tekevät ainakin ihmissuhdeammattissa selvää jälkeä. Koulussa oppilaat ovat väsyneempiä, samoin opettajat. Ollaan niin sanottu kuin takalisto on ammuttuja karhuja.

Selittäisikö ilmastomuutos myös tietynlaiset kiukunpurkaukset, joita koulukin on saanut tänä keväänä osakseen ihan kiitettävästi ja julkisesti. Mene ja tiedä, mutta ratiritiralla. Saisi tulla, edes vähäksi aikaa, se talvihalla.

HEIKKI SYRJÄNEN

Kuva: Anna Arho

MINUN HARJAVALTANI

Varsin nopeasti on melkein vuosi vierähtänyt. Aprillipäivänä päättyi työsuhteeni matkailuneuvojana. Olen syntynyt Jyväskylän maalaiskunnan Lahjaharjussa ja varhaislapsuuteni viettänyt Tikkakoskella siihen saakka kunnes aloitin Aitoon kotitalouskeskikoulun, sisäoppilaitos, joka nykyään tunnetaan Anna Tapion koulun nimellä. Aitoosta päästyäni sitten lähdinkin maailmalle, en enää osannut sopeutua kotikulmille. Olen asunut eri puolilla Eurooppaa (Ruotsi, Italia, Saksa, Britannia) ja Suomea.

Elettiin vuotta 1993 ja lama oli pahimmillaan. Minullekin kävi kuten hyvin monelle muulle, irtisanottiin töistä. Se oli erittäin paha isku. Äitini ja enoni asuivat jo silloin Harjavallassa ja heidän ehdotuksestaan pakkasin huushollini Järvenpäässä ja tulin muuttokuorman kanssa Harjavaltaan. Vanhusten ajatuksena oli, että voisin olla heille apuna ja tukena. Ensin asuin vanhusten luona Merstolassa pari kuukautta. Sitten onnistuin saamaan asunnon keskel-

tä kaupunkia, jossa asun edelleenkin. Joka paikkaan on varsin lyhyt matka. Vanhukset ovat vaihtaneet ”maisemaa” jo vuosia sitten.

Vuosien saatossa olen päässyt sisälle Harjavaltaan. Olen kahtena eri kautena opettanut kansalaisopistossa italian kielen alkeita. Kevätkausien päätteeksi olen järjestänyt kurssilaisille pastantekokurssin ja olemme nauttineet aikaansaannoksiamme. Edellisellä vaalikaudella minua pyydettiin peräti kunnallisvaaliehdokkaaksi, johon sitten suostuinkin sitoutumattomana. Yllättävän monta ääntä sain mutten tullut valituksi. Viime vaaleissa en enää ollut käytettävissä.

Hakeuduin keväällä 1996 Harjavallan Seudun Työnhakijoiden toimintaan mukaan. Olin yhdistyksen rekisteröitymisen jälkeen ensimmäinen toiminnanohjaaja ja hallituksen jäsen. Olen edelleenkin toiminnassa vapaaehtoisena jonkin verran mukana, erityisesti torstaisin seurakuntatalolla järjestettävässä työttömien ruokailussa.

On kiva pottuilla (perunateatteri)! Vaikka tällä hetkellä olen osa-aikapätkätyössä, olen voinut järjestää työaikani siten, että pääsen ruokailuun täyttämään masuni ja tiski- tai kassatehtäviin.

Minulla oli aikanaan pitkäkarvainen mäyris, Jesse-poika. Se on ollut jo Hosiosaaressa kuusi vuotta. En enää hankkinut omaa koiraa, koska minulla ei olisi ollut sille hoitopaikkaa tarvittaessa. Mutta olen ollut onnekas, sillä minusta on tullut hoitotäti Millalle ja Onnille. Iivariakin joskus taluttelen kun se on käymässä mummonsä luona. Kaikki ovat mäyriksiä!!! Näiden kautta saan tyydytettyä hoiva- ja rapsutusviettiäni. Millalla on ”pikkusisko” Pirre, Portugalin podengo, joka oli viime kesänä Millan kanssa vajaat kaksi viikkoa luonani.

En koe saaneeni mitään suuria saavutuksia nykyisessä työssäni, mutta olen oppinut tuntemaan hyvin paljon uusia ihmisiä. Minua kohtaan kaupungin väki on ollut erittäin mukavaa. Kun tässä ajan

myötä olen oppinut tuntemaan esimieheni Jussin, on todettava, että ainakaan hänen kohdallaan sukunimi ei ole enne. Ajatusmaailmamme ovat mielestäni kohdanneet hyvin eikä sitten koeputkilossa ole kiehunut räjähdysaltista happoa! On ollut suuri ilo se, että ajoittain olen saanut rehellistä

kiitosta niistä vaatimattomista tehtävistä joita olen tehnyt. Se on ollut todellakin harvinaista herkkua. En ole koskaan elämässäni edes yhteensä saanut esimiehiltäni niin paljon hyvää palautetta. Yleensä hän on tapana vaieta hyvistä asioista ja epäonnistumisista anne-

taan negatiivista palautetta niin että korvissa humisee. Haluan kiittää kaikkia yhteistyökumppaneitani.

MARJA-LEENA VUORILEPPÄ
Matkailuneuvoja

Virka- ja työehtosopimus ryhmähenkivakuutusta vastaavasta taloudellisesta edusta

Uudistettu virka- ja työehtosopimus ryhmähenkivakuutusta vastaavasta taloudellisesta edusta tuli voimaan 1.1.2008. Virka- ja työehtosopimuksen tekstejä ja taulukkoa edunsaajille suoritettavasta taloudellisesta edusta on muutettu samalla tavalla kuin yksityisen sektorin vakuutusehtojen osalta on sovittu. Keskeisin teksti- muutos on opiskelijamääritelmän täsmentäminen.

Sopimuksen soveltamisala

Oikeus ryhmähenkivakuutusta vastaavaan taloudelliseen etuun on voimassa sellaisten kuntien ja kuntayhtymien viranhaltijoiden/työntekijöiden jälkeen, jotka kuuluvat kunnallisen eläkelainsäädännön tai vanhan kunta-kohtaisen eläkejärjestelmän eläketurvan piiriin tai jotka erityislainsäädännön perusteella saavat eläke-etunsa soveltuvin osin edellä mainittujen lakien mukaisesti.

Viranhaltija/työntekijä, jonka työsuhte on jatkunut yhtäjaksoisesti vähintään kuukauden ja hänen tästä

palvelussuhteesta saamansa ansio on vähintään työntekijän eläkelain 141 §:ssä tarkoitettu ansio kerrottuna luvulla 6 (282,48 € vuonna 2008), kuuluu edun piiriin kuten myös ne viranhaltijat/työntekijät, joille viimeisen palvelussuhteen päättymistä edeltäneen kuuden kuukauden aikana on kertynyt työansioita vähintään työntekijän eläkelain 141 §:ssä tarkoitettu ansio kerrottuna luvulla 18 (847,44 € vuonna 2008).

Tämän sopimuksen mukaisen edun kunta/kuntayhtymä voi maksaa itse tai järjestää edun joko Kuntien eläkevakuutuksen kautta tai ottaa viranhaltijoilleen/työntekijöilleen ryhmähenkivakuutuksen yksityisen vakuutusyhtiön kautta.

Keitä etu ei koske?

Viranhaltija/työntekijä lakkaa olemasta tämän sopimuksen tarkoittaman edun piirissä, kun a) on kulunut kolme vuotta hänen

palvelussuhteensa päättymisestä, b) on kulunut viisi vuotta siitä, kun hänen palvelussuhteensa päättyi täydelle työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymisen perusteella, c) hän seuraavan palvelussuhteen tai maatalousyrittäjätoiminnan perusteella tulee vastaavan turvajärjestelmän piiriin, d) hän palvelussuhteen tai vakuutuksen päättyessä kuuluu vastaavan turvajärjestelmän piiriin rinnakkaisen palvelussuhteen tai maatalousyrittäjätoiminnan perusteella, e) hän alkaa saada vanhuuseläkettä tai täyttää 65 vuotta eikä hänellä ole soveltamisalan tarkoittamaa palvelussuhdetta.

Edunsaajat

Tämän sopimuksen mukaiseen etuun ovat oikeutettuja edunjättäjän puoliso, rekisteröidyn parisuhteen osapuoli, alle 18-vuotiaat lapset sekä vakuutetun 18-21-vuotiaat päätoimisesti opiskelevat lapset, jotka vakuutetun kuolinhetkellä opiskelevat vastaista ammattiaan varten

olematta ansiotyössä. Opiskelun tulee johtaa ammatillisen pätevyyden saamiseen tai ylioppilastutkintoon. Opiskeluna ei pidetä täydennyskoulutusta, muuta yleissivistävää koulutusta tai harrastusluonteista koulutusta. Ansiotyöksi ei katsota työtä oppilaitosten loma-aikoina eikä työtä, josta saatavat ansiot ovat satunnaisia tai vähäisiä. Opiskelevana lapsena pidetään myös lasta, joka vakuutetun kuolinhetkellä on jättänyt hakemuksen ammattiin tai yo-tutkintoon tähtäävään opiskelupaikkaan ja joka tulee valituksi kyseiseen opiskelupaikkaan ja on ottanut sen vastaan.

Puolisolla tarkoitetaan henkilöä, jonka kanssa edunjättäjä kuollessaan oli avioliitossa tai yhteisessä taloudessa avioliitonomaisissa olosuhteissa ja jonka kanssa edunjättäjällä on tai on ollut yhteinen lapsi tai jonka kanssa hänellä on viranomaisen vahvistama sopimus

keskinäisestä elatuksesta. Jos edunjättäjä kuollessaan eli avioliitonomaisissa suhteissa muun puolison kanssa erillään aviopuolisostaan ja hakemus avioliiton purkamisesta oli vireillä, muulla puolisoilla on oikeus etuun.

Lapsella tarkoitetaan paitsi viranhaltijan/työntekijän omaa lasta, myös ottolasta; aviopuolison lasta, jonka huoltaja sanottu aviopuoliso on; sellaista avioliiton ulkopuolella syntynyttä lasta, johon nähden viranhaltijan/työntekijän elatusvelvollisuus on oikeuden päätöksellä tai sopimuksella vahvistettu, tai lasta, jonka elatuksesta edunjättäjä on joko omassa kodissaan tai muutoin huolehtinut.

Edun määrä

Edut maksetaan edunjättäjän kuolinvuonna voimassaolevan sopimuksen mukaisina. Edun määrään

lisätään lapsikorotus jokaisesta edunjättäjän jälkeen jääneestä edunjättäjän lapsesta. Tapaturmakorotus on 50 prosenttia edun määrän ja lapsikorotusten yhteismäärästä. Tapaturma on äkillinen, ulkoinen, ruumiinvamman aiheuttava tapahtuma, joka sattuu vakuutetun tahtomatta.

Jos edunsaajana on puoliso ja lapsia, suoritetaan perussumma mahdollisine tapaturmakorotuksineen puolisolle ja lapsikorotus mahdollisine tapaturmakorotuksineen kullekin lapselle. Jos edunsaajina on pelkästään lapsia, koko suoritettava määrä jaetaan heidän kesken tasan.

Sopimuksen ovat allekirjoittaneet Kunnallinen työmarkkinalaitos, Julkisan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry, Kunta-alan unioni ry, Tekniikan ja peruspalvelujen neuvottelujärjestö KTN ry sekä Toimihenkilöiden neuvottelujärjestö TNJ ry

Kansikuva: Juha Siirto

HIHTOLOMAVIIKOLLA KIRJASTOSSA

**Tunnetko kotikaupunkisi?
Olkea vastaus sivun 3 kysymykseen:
Artoteekki**

Sivun 24 kuvat: Saila Kurri

Nick Butterworthin tekstistä mukaeltu

NUKKETEATTERIESITYS

KETUN LÄMMIN YÖ

Maanantaina 18.2. klo 10.00

Tiistaina 19.2. klo 18.00

Torstaina 21.2. klo 13.00

Kesto n. 15 min. Esityksiin on vapaa pääsy!

Tervetuloa!

SATUTUNTI

normaalisti perjantaina 22.2. klo10.00.

Infolaarin toimituskunta: päätoimittaja Sarianna Koivisto, kirjasto, puh. 535 9495.
Toimituskunta: toimistovirkailija Päivi Viitanen, keskusvirasto, opas Pirkko Jakonen, sivistystoimi, erityisopettaja Heikki Syrjänen, sivistystoimi, päiväkodinjohtaja Oili Linnamäki, sosiaalitoimi, kartoittaja Juha Siirto, yhdyskuntasuunnittelu, vanhustenhuollon johtaja Leila Saarela, kotipalvelu, toimistosihiteeri Kaarina Lallukka, keskusvirasto, opiskelija Pyry Tiirinen, lukio.
Ilmestyminen: seuraava lehti ilmestyy huhtikuussa 2008. Materiaali tulee toimittaa 16.4.2008 mennessä valmiiksi kirjoitettuna sähköpostiosoitteeseen sarianna.koivisto@harjavalta.fi. Infolaarin painopaikka: Harjavallan kaupungin monistamo 2008.